



ČESKÁ REPUBLIKA

## ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Karla Šimky a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **P. Š.**, zastoupen Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Pardubického kraje**, se sídlem Komenského nám. 125, Pardubice, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 7. 2015, č. j. KrÚ 45960/2015/ODSH/8, sp. zn. 36342/2015/ODSH/8, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 20. 1. 2016, č. j. 52 A 84/2015 – 61,

**t a k t o :**

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

### Odůvodnění:

Včas podanou kasační stížností se žalobce jako stěžovatel domáhá zrušení shora nadepsaného rozsudku krajského soudu, jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 7. 2015, č. j. 45960/2015/ODSH/8. Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Hlinsko, odboru dopravy (dále „městský úřad“), ze dne 28. 4. 2015, č. j. Hl-8074/2015/ODP (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), kterým bylo rozhodnuto tak, že se stěžovatel jako provozovatel vozidla tovární značky Fiat, registrační značky (spz) 2E8 1709 dopustil správního deliktu podle ust.

§ 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“). Tohoto správního deliktu se stěžovatel dopustil tím, že nezajistil, aby při užití výše uvedeného vozidla na pozemních komunikacích byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu, k čemuž došlo tak, že dne 12. 9. 2014 v době minimálně od 16:19 hod do 16:44 hod, v Hlinsku, na vyhrazeném placeném parkovišti na Poděbradově náměstí, v místě, které je označeno jako placené parkoviště svislou dopravní značkou IP 13c („Parkoviště s parkovacím automatem“) parkoval blíže nezjištěný řidič výše uvedeného vozidla tov. zn. Fiat, reg. zn. X, na uvedeném parkovišti bez zaplacení parkovacího poplatku, čímž se nezjištěný řidič dopustil přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu. Za tento správní delikt byla stěžovateli podle § 125f odst. 3 zákona o silničním provozu uložena pokuta ve výši 1500 Kč.

Krajský soud žalobu stěžovatele zamítl, neboť neshledal důvodnou žádnou z jím uplatněných námitek. Považoval za správný postup prvostupňového orgánu, který přestupkovou věc poté, co mu stěžovatel nesdělil údaje o totožnosti řidiče vozidla, odložil a zahájil řízení o správním deliktu provozovatele vozidla. Neakceptoval ani námitky, že bylo potřebné nařídit ústní jednání, neboť deliktní jednání bylo spolehlivě prokázáno listinami založenými ve spisu. S těmi se mohl stěžovatel seznámit postupem podle § 38 odst. 1 správního řádu (nahlížení do spisu) nebo podle § 36 odst. 3 správního řádu (seznámení se s podklady rozhodnutí před jeho vydáním). Námitky stěžovatele ohledně zpochybnění skutkového stavu byly prvně uplatněny až v žalobě, a tudíž krajský soud dovodil, že je nelze projednat, protože soudy zde nejsou od toho, aby suplovaly činnost správních orgánů. Nad rámec však zamítl jako nedůvodnou i tuto námitku, když uznal, že správní orgány zjistily skutkový stav dostatečně. Pouhé tvrzení o použitém měřidle času nemůže mít dopad na prokázaný skutkový stav. Námitku ohledně zákazu *reformatio in peius* krajský soud posoudil jako nedůvodnou, když se zjevně nejedná o námitku směřující proti napadenému rozhodnutí, kterým prvostupňové rozhodnutí nebylo měněno v neprospěch stěžovatele, nýbrž jím bylo potvrzeno. Jako liché vyhodnotil krajský soud také námitky ohledně oprávnění vedoucího odboru žalovaného podepsat vyjádření žalovaného k žalobě a oprávnění referenta téhož odboru jednat jménem žalovaného před soudem. Odmítl také provést důkaz přestupkovým spisem, když se v této věci o přestupkové řízení nejedná, přičemž za dostatečné považoval informace obsažené ve správním spisu.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti označil svůj postup za odpovídající zákonu a navrhl její zamítnutí.

Stěžovatel v kasační stížnosti uplatňuje důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“

Stěžovatel nerozporuje tvrzení krajského soudu, dle kterého správní orgán nemá povinnost činit větší množství úkonů nebo provádět obsáhlé zjišťování osoby přestupce, když k tomu nemá potřebné indicie. V nyní projednávané věci však nelze činit závěr, že správní orgán neměl potřebné indicie ani že by stěžovatel vytýkal žalovanému neprovedení obsáhlých kroků ke zjištění totožnosti řidiče. Závěr, že správní orgán neměl potřebné

pokračování

indicie k identifikaci přestupce, je zavádějící, neboť je neměl proto, že se je nesnažil zjistit. Stěžovatel má za to, že správní orgán měl využít své oprávnění vyzvat provozovatele vozidla k podání vysvětlení, kdo jeho vozidlo v předmětnou dobu řídil, a provozovateli by vznikla povinnost totožnost řidiče správnímu orgánu sdělit. Dle stěžovatele měl správní orgán dokonce povinnost tak učinit, neboť je vždy povinen snažit se zjistit pachatele přestupku. Právní předpisy stanoví jasný postup, jak má správní orgán postupovat, je-li mu oznámeno právní jednání, které má znaky přestupku, avšak jeho pachatel není správnímu orgánu znám. Správní orgán zašle provozovateli vozidla výzvu k úhradě stanovené částky s poučením, že může sdělit totožnost přestupce. Je-li provozovatel pasivní, správní orgán pokračuje v šetření přestupku. Správní orgán tak měl předvolat provozovatele k podání vysvětlení, které může odmítnout jen ze zákonem daných důvodů, jinak mu lze uložit pořádkovou pokutu. Závěr krajského soudu, že správní orgán není povinen provádět rozsáhlé kroky ke zjištění totožnosti přestupce, je tak sice pravdivý, ale v této věci není odpovídající, neboť vyzvání provozovatele vozidla k podání vysvětlení nepředstavuje „rozsáhlý krok.“ Namísto není ani tvrzení, že správní orgán neměl indicie o osobě přestupce, když disponoval informací, která osoba zná totožnost přestupce, neboť je její povinností tuto osobu znát a sdělit ji správnímu orgánu [§ 10 odst. 1 písm. d) a § 10 odst. 4 zákona o silničním provozu]. Krajský soud tak nesprávně posoudil právní otázku, zda správní orgán zahájil řízení o správním deliktu provozovatele vozidla v souladu s právními předpisy. Zavedení skutkové podstaty správního deliktu provozovatele vozidla nedává správním orgánům právo rezignovat na trestání přestupků na úseku dopravy a nahrazovat je trestem za správní delikty provozovatelů vozidel.

Stěžovatel dále rozporuje právní názor krajského soudu, že konání ústního jednání, nebo čtení listinných důkazů, neupřelo stěžovateli právo na ústnost a bezprostřednost řízení. Stěžovatel poukázal na rozsudky Krajského soudu v Hradci Králové a Ústí nad Labem, které dospěly k závěru, že je nutné nařizovat ústní jednání i v řízení o správním deliktu, neboť spadá do pojmu „trestních obvinění“ dle čl. 6 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Krajský soud tudíž porušil rovněž stěžovatelovo legitimní očekávání. Ohledně povinnosti konat ústní jednání i v řízení o správním deliktu poukazuje stěžovatel také na judikaturu Nejvyššího správního soudu, zejména na rozsudek ze dne 7. 1. 2016, č. j. 9 As 139/2015 - 30. Stěžovatel má za to, že ani jednání konané před správním soudem nemohlo zhojit absenci ústního jednání před správním orgánem. Krajský soud jen výjimečně provádí dokazování, proto má stěžovatel za to, že i kdyby v žalobě uvedl, jaké důkazy mohl správnímu orgánu při ústním jednání předložit, nemělo by to v řízení před krajským soudem žádnou relevanci. Přestože se u správního deliktu provozovatele vozidla jedná o objektivní odpovědnost, nelze dle stěžovatele rezignovat na zjišťování skutkového stavu, například na okolnosti vylučující protiprávnost, neboť provozovatel vozidla za správní delikt odpovídá, pouze pokud jednání naplňuje znaky přestupku. Tyto skutečnosti lze zjistit pouze při jednání. Stěžovatel se domnívá, že správní orgán nemá možnost odchytil se od nařízení ústního jednání, provádí-li dokazování. Pokud tedy krajský soud uvedl, že dokazování listinou není nutné provádět, vyrozumět o něm účastníka ani o něm sepsat protokol, je takový názor v rozporu s judikaturou Nejvyššího správního soudu (již zmiňovaný rozsudek devátého senátu). Stěžovatel poukazuje také na rozsudek ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015 – 46, z nějž dovodil, že jednání nemusí být nařizováno pouze za splnění dvou podmínek, a sice že je takový

postup odůvodněn a o provedeném dokazování je vyhotoven protokol, což není tento případ.

Krajský soud dle stěžovatele nesprávně posoudil rovněž třetí námitku ohledně nedostatečně zjištěného skutkového stavu. Stěžovatel tvrdil, že vozidlo nebylo zaparkováno v působnosti dopravní značky IP 13c, nadto platnost této značky je omezena pouze na určitou dobu, přitom nebylo prokázáno, že by k protiprávnímu jednání došlo v právě této době. Dle stěžovatele krajský soud sám sobě protirečí, když na jednu stranu tvrdí, že nenařízení jednání správním orgánem je zhojeno jednáním před soudem, na druhou stranu však odmítl projednávat argumenty proto, že nebyly předloženy správnímu orgánu. Poněvadž stěžovatel již v odvolání vytkl absenci ústního jednání, měl na něj dle jeho názoru nárok. Stěžovatel má za to, že ve spisu absentovaly důkazy k prokázání skutkového stavu, podklady byly pouze úřední záznam, který nelze užít k důkazu, a fotografie, které dle jeho názoru neprokazovaly spáchání přestupku, neboť nebyl prokázán čas spáchání přestupku. Stěžovatel setrvává na své námitce, že čas nemohl být zjišťován za použití nekalibrovaného měřidla.

Žalovaný ve svém vyjádření vyslovil nesouhlas s argumentací stěžovatele a navrhl kasační stížnost jako nedůvodnou zamítnout.

Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou, a je tedy přípustná.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek, vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Posuzoval také, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4, věta první za středníkem s. ř. s.). Ve věci bylo rozhodnuto bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z ustanovení § 109 odst. 2, věty první s. ř. s.

Kasační stížnost není důvodná.

Ze spisu byly zjištěny tyto skutečnosti. Stěžovatel byl městským úřadem obviněn ze správního deliktu podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu v návaznosti na porušení ust. § 10 odst. 3 tohoto zákona. Tohoto správního deliktu se měl stěžovatel dopustit dle oznámení Městské policie Hlinsko tím, že dne 12. 9. 2014 jako vlastník a provozovatel vozidla tov. zn. Fiat, reg. zn. X (CZ), nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem. Podle uvedeného oznámení došlo bez jakýchkoli pochybností dne 12. 9. 2014 v době min. od 16:19 hod do 16:44 hod v Hlinsku na vyhrazeném placeném parkovišti na Poděbradově náměstí, tedy v místě, které je označeno jako placené parkoviště svislou dopravní značkou IP 13c („Parkoviště s parkovacím automatem“), k porušení povinnosti řidiče vozidla, neboť na uvedeném parkovišti parkoval bez zaplacení parkovacího poplatku. Správní orgán vydal dne 7. 1. 2015 rozhodnutí č. j. H1-238/2015/ODP. K odvolání stěžovatele bylo toto rozhodnutí zrušeno a věc byla vrácena k novému projednání rozhodnutím žalovaného ze dne 16. 3. 2015, č. j. KrÚ 17894/2015/ODSH/8, neboť sankce uložená stěžovateli byla uložena mimo

pokračování

zákonnou sazbu. Následně dne 9. 4. 2015 byl stěžovatel vyrozuměn o možnosti seznámit se s podklady pro rozhodnutí podle § 36 odst. 3 správního řádu, příp. se k nim vyjádřit ve lhůtě deseti dnů. Poněvadž se stěžovatel nijak nevyjádřil, bylo dne 28. 4. 2015 vydáno nové prvostupňové rozhodnutí.

Stěžovatel předně namítá, že krajský soud nesprávně posoudil otázku zákonnosti zahájení řízení o správním deliktu provozovatele vozidla. Stěžovatel se domnívá, že správní orgán měl pokračovat v prošetřování přestupku, zejména měl provozovatele vozidla předvolat k podání vysvětlení ohledně osoby přestupce, neboť právě provozovatel vozidla má zákonnou povinnost tuto osobu znát.

Nejvyšší správní soud se zcela ztotožňuje s rozsudkem krajského soudu, ať již jde o posouzení této námítky, tak i ohledně posouzení celé věci.

Podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu platí, že *[p]rávnícká nebo fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.*

Podle § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu správní orgán projedná správní delikt provozovatele vozidla teprve tehdy, učinil-li nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, ale nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě [§ 125f odst. 4 písm. a)], nebo řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno [§ 125f odst. 4 písm. b)]. Toto ustanovení vyjadřuje subsidiaritu odpovědnosti za správní delikt provozovatele vozidla vůči odpovědnosti za přestupek (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2014, č. j. 1 As 131/2014 - 45). Přednost odpovědnosti za přestupek je patrná i z § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu, podle kterého správní orgán poučí provozovatele, jehož vozidlem nezjištěný řidič spáchal přestupek, o možnosti sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku.

Podle § 125h zákona o silničním provozu *[o]becní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně po zjištění nebo oznámení přestupku vyzve provozovatele vozidla, s nímž došlo ke spáchání přestupku, k uhrazení určené částky, pokud a) jsou splněny podmínky podle § 125f odst. 2, b) totožnost řidiče vozidla není známa nebo není zřejmá z podkladu pro zahájení řízení o přestupku a c) porušení je možné projednat uložením pokuty v blokovém řízení.*

Odstavec 5 daného ustanovení stanoví, že *[j]e-li určená částka uhrazena nejpozději v den splatnosti, obecní úřad obce s rozšířenou působností věc odloží. V opačném případě obecní úřad s rozšířenou působností pokračuje v šetření přestupku. O tomto postupu poučí obecní úřad obce s rozšířenou působností provozovatele vozidla ve výzvě podle odstavce 1. Podle šestého odstavce, [n]euhradí-li provozovatel vozidla určenou částku, může obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, který jej vyzval k uhrazení určené částky, písemně sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku ve lhůtě podle odstavce 3. Toto sdělení se považuje za podání vysvětlení. O tomto postupu poučí obecní úřad obce s rozšířenou působností provozovatele vozidla ve výzvě podle odstavce 1.*

Při posuzování, zda správní orgán učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, nelze ztrácet ze zřetele smysl a účel úpravy správního deliktu provozovatele vozidla, kterým bylo postihnout tzv. problematiku osoby blízké. V případech překročení maximální povolené rychlosti naměřeného pomocí automatických radarů a v případech nesprávného parkování správní orgány často jednoznačně zjistily spáchání přestupku, ale při zjišťování totožnosti pachatele byly odkázány na vysvětlení podané registrovaným provozovatelem vozidla. Pokud provozovatel odepřel podání vysvětlení s tím, že by jím vystavil postihu osobu blízkou (§ 60 odst. 1 věta za středníkem zákona o přestupcích), správní orgány se ocitly ve stavu důkazní nouze a věc odložily, protože při množství podobných dopravních přestupků bylo vyloučeno zjišťovat totožnost přestupců jinými způsoby. Cílem zavedení úpravy správního deliktu provozovatele vozidla bylo, aby zmíněná delikttní jednání nezůstala nepotrestána a aby za ně v případě nezjištění totožnosti pachatele odpovídal provozovatel vozidla, kterému byla § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu stanovena povinnost zajistit, aby při užití vozidla byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích (viz zápis z hlasování v Poslanecké sněmovně o návrhu novely zákona o silničním provozu vráceném Senátem ze dne 6. 9. 2011, dostupný na <http://www.psp.cz/eknih/2010ps/stenprot/021schuz/s021045.htm>). Nejvyšší správní soud se vyjádřil k účelu úpravy, jež byla do zákona o silničním provozu vložena novelou provedenou zákonem č. 297/2011 Sb., v rozsudku ze dne 11. 12. 2014, č. j. 3 As 7/2014 - 21, tak, že *„evidentním primárním úmyslem zákonodárce v právní úpravě správního deliktu dle ustanovení § 125f zákona o provozu na pozemních komunikacích je postihnout existující a jednoznačně zjištěný protiprávní stav, který byl způsoben provozem resp. užíváním vozidla při provozu na pozemních komunikacích. Podle názoru Nejvyššího správního soudu je zcela přiléhavé, pokud zákonodárce zvolil objektivní formu odpovědnosti samotného provozovatele vozidla, jenž je jako vlastník věci - nástroje spáchání protiprávnosti - z hlediska veřejného práva primární identifikovatelnou a konkrétní osobou.“*

Jak již konstatoval krajský soud, šlo by proti smyslu úpravy správního deliktu provozovatele vozidla vyžadovat po správních orgánech rozsáhlé kroky směřující k určení totožnosti přestupce, nemají-li pro takové zjištění potřebné indicie a případné označení řidiče provozovatelem vozidla k výzvě podle § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu zjevně nevede, resp. nemůže vést k nalezení a usvědčení pachatele přestupku. Budou-li mít správní orgány (ať již na základě označení řidiče provozovatelem vozidla nebo na základě jiných skutkových okolností) reálnou příležitost zjistit přestupce, musí se však o to pokusit. Naopak pokud provozovatel vozidla k výzvě správního orgánu nikoho neoznačí nebo označí za řidiče osobu, kterou nelze dohledat nebo se jí nedaří doručovat, případně osobu, která odepře podání vysvětlení z důvodu podle § 60 odst. 1 věty za středníkem zákona o přestupcích (srov. rozsudek ze dne 11. 12. 2014, č. j. 3 As 7/2014 - 21), nebo dochází-li k řetězení označených osob (označený řidič označí dalšího řidiče atd.), je podmínka učinění nezbytných kroků ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o přestupcích naplněna a správní orgán po odložení či zastavení řízení o přestupku projedná správní delikt.

V nyní projednávané věci je ze spisového materiálu zřejmé, že stěžovatel byl jako provozovatel vozidla podle § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu vyzván dne 6. 10. 2014 k zaplacení určené částky ve výši 500 Kč ve lhůtě patnácti dnů. Zároveň byl

pokračování

dostatečně jasně a srozumitelně poučen, že může namísto uhrazení stanovené částky sdělit správnímu orgánu totožnost osoby řidiče, která v inkriminovaném čase vozidlo řídila (zaparkovala), přičemž toto sdělení může být považováno za podání vysvětlení. Stěžovatel však zůstal pasivní, uvedenou částku nezaplatil ani správnímu orgánu totožnost řidiče nesdělil. V kasační stížnosti však uvedl, že totožnost řidiče znal, neboť mu takovou povinnost ukládá zákon [§ 10 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu], domníval se ale, že jej správní orgán vyzve znovu nebo jej předvolá k podání vysvětlení. Je tak evidentní, že pasivita stěžovatele byla zcela účelová a měla sloužit k prodlužování řízení (s ohledem na zákonnou lhůtu pro zánik odpovědnosti za přestupek). Tvrzení stěžovatele, že očekával, že jej správní orgán vyzve k podání vysvětlení, nelze přijmout. Stěžovatel sám v kasační stížnosti poukázal na ust. § 10 odst. 4 silničního zákona, dle kterého *[p]rovozovatel vozidla a osoba, které provozovatel svěřil vozidlo, (...) jsou povinni na výzvu policie, krajského úřadu nebo obecního úřadu obce s rozšířenou působností sdělit skutečnosti potřebné k určení totožnosti řidiče vozidla podezřelého z porušení ustanovení tohoto zákona; tímto ustanovením není dotčeno ustanovení zvláštního právního předpisu*. Přestože však byl stěžovatel vyzván městským úřadem ke sdělení totožnosti řidiče, neučinil tak.

Namítá-li stěžovatel, že měl městský úřad pokračovat v šetření přestupku, není tomu tak. V šetření přestupku by městský úřad pokračoval tehdy, měl-li by alespoň indicie o osobě pachatele přestupku, které by získal například tím, že by stěžovatel splnil svoji zákonnou povinnost a tuto osobu by identifikoval. Poněvadž však městský úřad žádnými relevantními informacemi nedisponoval, a také vzhledem k tomu, že již uplynula lhůta k zahájení přestupkového řízení podle § 67 odst. 3 zákona o přestupcích, věc odložil a oznámil stěžovateli zahájení správního řízení ve věci správního deliktu. V odůvodnění oznámení městský úřad stěžovateli sdělil, že nezjistil takové skutečnosti, které by odůvodňovaly zahájení řízení proti určité osobě, neboť o osobě řidiče nebyl zjištěn žádný poznatek. Faktem je, že správní orgán mohl v odůvodnění oznámení o zahájení řízení o správním deliktu rozvést, proč nepokračoval ve zjišťování pachatele přestupku, nicméně takové pochybení nepředstavuje vadu v zahájení řízení, když ze spisového materiálu je evidentní, že o osobě řidiče neměl správní orgán žádné relevantní informace. Neměl-li totiž správní orgán žádné poznatky o osobě řidiče a neměl-li je jak zjistit, neměl jinou možnost, než věc odložit. Jak plyne ze shora popsání, Nejvyšší správní soud nesdílí přesvědčení stěžovatele, že jej měl přestupkový orgán opětovně vyzvat nebo předvolat k podání vysvětlení, aby od něj zjistil totožnost řidiče. Stěžovateli byla dána možnost tuto skutečnost správnímu orgánu sdělit, stěžovatel ji však nevyužil. Důsledky vlastní pasivity nemůže stěžovatel úspěšně přičítat k tíži správního orgánu. První stěžovatelova námitka je tak nedůvodná.

Další námitkou stěžovatel brojí proti závěru krajského soudu, jenž dovodil, že městský úřad nepochybil, nenařídil-li ústní jednání. Stejně tak nesouhlasí s tím, že o provádění důkazu listinou nemusí být účastník řízení předem vyrozuměn a že jej lze provést mimo jednání navíc bez toho, aby byl o tomto úkonu vyhotoven protokol.

Nejvyšší správní soud nemůže souhlasit ani s touto stěžovatelovou námitkou, přičemž poukazuje na velké množství vlastních rozsudků, které se týkaly totožné otázky (srov. např. rozsudek ze dne 22. 10. 2015, sp. zn. 8 As 110/2015, ze dne 16. 3. 2016, sp. zn. 1 As 166/2015, nebo ze dne 29. 3. 2016, sp. zn. 1 As 7/2016), tedy povinnosti

správního orgánu nařídít ústní jednání v případě projednávání správního deliktu provozovatele vozidla.

I zde se Nejvyšší správní soud zcela ztotožňuje s názorem krajského soudu, že správní orgány nejsou povinny nařizovat ústní jednání v řízení o správních deliktech v situacích, kdy to není nezbytné ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků (k podrobné argumentaci odůvodňující tento závěr srov. rozsudek ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015 - 46, body 21 - 24, srov. i rozsudek ze dne 17. 3. 2016, č. j. 1 As 166/2015 - 29). Vzhledem k tomu, že v této části kasační stížnosti uplatňuje stěžovatel v zásadě stejnou argumentaci jako již dříve v řízení o žalobě, lze z důvodu procesní ekonomie v podrobnostech na přílehavé a vyčerpávající odůvodnění krajského soudu odkázat (ohledně možnosti takového postupu srov. např. rozsudek ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 - 130, nebo ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012 - 47).

Obecně tedy platí, že ústní jednání správní orgán nařídí, je-li to nezbytné ke splnění účelu řízení. Nejvyšší správní soud tak posuzoval otázku, zda bylo ústní jednání nezbytné v této konkrétní věci, přičemž dospěl k závěru, že nikoli.

Skutkový stav projednávané věci je přitom zcela jednoduchý. Stejně jako ve výše zmiňovaném rozhodnutí č. j. 8 As 110/2015 - 46, i nyní jde o nesprávné parkování. Městský úřad rozhodoval na základě oznámení o podezření ze spáchání přestupku, výpisu z registru provozovatelů vozidel a fotodokumentace. Z těchto podkladů je patrné, že vozidlo stěžovatele stálo na vyhrazeném placeném parkovišti v době min. od 16:19 hod. do 16:44 hod, aniž byl zaplacen parkovací poplatek. Městský úřad vyrozuměl stěžovatele o zjištění protiprávního jednání nejprve ve výzvě podle § 125h zákona o silničním provozu, na kterou stěžovatel nereagoval a nesdělil údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku. Po odložení přestupkové věci městský úřad zahájil řízení o správním deliktu provozovatele vozidla se stěžovatelem. V oznámení o zahájení řízení stěžovatele zároveň poučil o možnosti vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí (§ 36 odst. 3 správního řádu) ve lhůtě deseti dnů s tím, že po uplynutí lhůty k vyjádření přistoupí k vydání rozhodnutí. Stěžovatel na výzvu nereagoval. Městský úřad následně rozhodl na základě důkazů založených ve spise.

Za daných okolností nebylo ke splnění účelu řízení a uplatnění práv stěžovatele nezbytné nařizovat ústní jednání. Postupem správního orgánu byl skutkový stav dostatečně zjištěn a nebylo třeba provádět další dokazování, např. výsledkem zasahujícího policisty (srov. rozsudek ze dne 25. 6. 2014, č. j. 3 As 128/2013 - 36, nebo ze dne 26. 1. 2015, č. j. 8 As 109/2014 - 70). Stěžovatel přitom měl dostatek prostoru k tomu, aby svá práva v řízení uplatnil. Stěžovatel navíc ani nesdělil žádné konkrétní skutečnosti, které chtěl uplatnit při jednání, a jeho námitka je tak zcela obecná a formalistická. Městský úřad proto nepochybil, pokud v souladu se zásadou procesní ekonomie v řízení ústní jednání nenařídil a rozhodl na základě podkladů obsažených ve správním spise.

Poukazuje-li stěžovatel na výše označený rozsudek devátého senátu, nelze konstatovat, že by s ním byl postup správních orgánů v rozporu. Ani tento rozsudek totiž nepovažoval provedení ústního jednání za nezbytnou součást řízení o správním deliktu. Poukázal pouze na to, že i za situace, provádí-li se dokazování mimo jednání, je vhodné

## pokračování

předem o tom informovat účastníky řízení a příp. vyhotovit protokol. S uvedeným závěrem nelze než souhlasit, nicméně nutno poukázat také na konstantní judikaturu, dle níž platí, že ne každá procesní vada má vliv na zákonnost rozhodnutí. Takovou vadou je i provedení důkazu listinou mimo jednání bez toho, aby o tom byl vyhotoven protokol. Důkaz listinou je totiž specifický v tom, že účastník může zpochybňovat toliko správnost nebo pravost listiny, jejíž obsah je neměnný. Nachází-li se taková listina po celou dobu řízení ve spisu a účastník řízení se s ní může seznámit, nejde o vadu, která by mohla ovlivnit zákonnost řízení ani následného rozhodnutí, neboť účastník řízení nic nebrání ji jakkoli konfrontovat kdykoli v průběhu řízení. Pokud by se samozřejmě jednalo o provádění jiného důkazu mimo ústní jednání (například výslech svědka), v takovém případě se uplatní devátým senátem nastíněný postup, aby nebyl účastník řízení jakkoli zkrácen na právech. Nejvyšší správní soud se i u přestupkového řízení, kdy je zákonem stanovena povinnost zásadně nařídit ústní jednání (oproti úpravě správních deliktů) vyjádřil v tom smyslu, že zásadní je, zda se účastník řízení mohl s daným důkazem seznámit a vyjádřit se k němu, nikoliv otázka, zda byl ryze formalisticky dodržen postup stanovený správním řádem (viz např. rozsudek ze dne 8. 2. 2012, č. j. 3 As 29/2011 – 51, nebo ze dne 21. 8. 2014, č. j. 10 As 16/2014 – 25, ze dne 12. 4. 2012, č. j. 9 As 107/2011 nebo ze dne 22. 10. 2008, č. j. 6 As 51/2007 – 228). Nejvyšší správní soud dále např. v rozsudcích ze dne 11. 1. 2012, č. j. 1 As 125/2011 – 163, a ze dne 8. 2. 2012, č. j. 3 As 29/2011 – 51, dospěl k závěru, že pokud správní orgán splní dvě podmínky, kterými jsou: (i) založení listiny do spisu podle § 17 odst. 1 správního řádu a (ii) účastník řízení má možnost se s těmito listinami seznámit při nahlížení do spisu podle § 36 odst. 3 správního řádu, lze provádět dokazování i jednoduše tím, že je listina vložena do spisu.

Od těchto závěrů se nemá Nejvyšší správní soud důvod odchýlit ani v nyní projednávané věci. Všechny listiny, z nichž správní orgán vycházel, byly po celou dobu řízení součástí spisu a stěžovatel byl obeznámen s možností se s nimi seznámit, případně je konfrontovat, nicméně zůstal pasivní. Ani tato námitka, kdy stěžovatel zpochybňoval toliko formální postup správních orgánů, není důvodná.

Pokud jde o námitku nesprávného zjištění skutkového stavu (čas a místo zaparkování vozidla, nekalibrované měřidlo), i tady lze odkázat na rozsudek krajského soudu, jenž poukázal na řadu rozsudků zdejšího soudu, které jsou pro nyní projednávanou věc zcela přílehlavé (např. ze dne 25. 1. 2012, č. j. 1 As 148/2011 – 52, či ze dne 3. 2. 2010, č. j. 1 Afs 103/2009 – 232, atd.). Tato námitka je navíc vyvrácena již samotným obsahem spisu, z nějž je patrné, kdy a kde bylo vozidlo stěžovatele zaparkováno; přitom nebyla pochybnost ani o tom, že stěžovatel je provozovatelem vozidla. Ve vztahu ke skutkové podstatě sankcionovaného deliktu byly tedy prokázány všechny rozhodné skutečnosti. Ostatně stěžovatel sám v podaném odvolání brojil nikoliv proti skutkovým zjištěním, ale proti procesní vadě, kterou spatřoval v postupu správního orgánu.

Nejvyšší správní soud upozorňuje, že předmětná námitka se jeví účelovou o to více, že se ve spisu nachází podání stěžovatele ze dne 10. 2. 2015 (doplnění odvolání proti prvnímu rozhodnutí ve věci; první rozhodnutí městského úřadu bylo odvolacím orgánem pro nezákonnost zrušeno a věc mu byla vrácena k novému řízení), v němž stěžovatel uvedl, že vozidlo řídil on sám, nicméně se mu odpoledne dne 12. 9. 2014 udělalo nevoľno, nezbylo mu než zaparkovat a neprodleně vyhledat toaletu; následně, když byl schopen

vrátit se k vozidlu, zakoupil si řádně parkovací lístek. Ačkoli nebylo toto podání posuzováno při přezkumu stávajícího prvostupňového rozhodnutí, a stěžovatel tímto názorem neargumentuje, samo vyvrací nynější účelová tvrzení stěžovatele ohledně místa a času zaparkování vozidla (bez parkovacího lístku). Nejvyšší správní soud toliko připomíná, že ačkoli z předmětného podání plyne, že vozidlo řídil sám stěžovatel, dle § 125g odst. 1 zákona o silničním provozu, *[j]e-li zahájeno řízení o uložení pokuty za správní delikt podle § 125f, nelze již zahájit řízení o přestupku pro stejné porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích. (...)*. Proto nebylo možno vzít tuto skutečnost v potaz při novém rozhodnutí.

Kasační stížnost tedy Nejvyšší správní soud zamítl, neboť ji v žádném z kasačních bodů neshledal důvodnou (§ 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

**Poučení:** Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. června 2016

JUDr. Miluše Došková  
předsedkyně

senátu